

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-56/20-E

Název	Základní škola Jindřicha Pravečka, Výprachtice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	561 34 Výprachtice 390
E-mail	zs.vypr@email.cz
IČ	70991715
Identifikátor	600104842
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Romana Prokopová
Zřizovatel	obec Výprachtice
Místo inspekční činnosti	561 34 Výprachtice 390
Termín inspekční činnosti	4. až 6. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Jindřicha Pravečka, Výprachtice, okres Ústí nad Orlicí (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Ve škole je aktuálně přihlášeno v osmi třídách 127 žáků od prvního do devátého ročníku. Žáci druhého a čtvrtého ročníku se ve třídě vzdělávají společně. Od předešlé inspekce se celkový počet zvýšil o 23 žáků, kapacita školy je využita z 52 %. Část žáků dojíždí z okolních obcí, proto z důvodu dopravní obslužnosti v daném místě vyučování začíná ráno v 7:30 hodin. Podpůrná opatření škola poskytuje 24 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka je vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola pro život 2016*. Činnost školní družiny je zahajována po skončení vyučování a vychází ze *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. Kapacita byla zvýšena z 27 na 57 žáků. Ve dvou odděleních bylo přihlášeno celkem 42 žáků. Školní jídelna zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do funkce jmenována k 1. 8. 2018. Vzhledem ke krátké době ve funkci ponechala v platnosti většinu zavedených mechanismů řízení. O příležitostech vedoucích ke zlepšení práce školy má jasnou koncepční představu, ve spolupráci s pedagogy a zřizovatelem ji postupně naplňuje. To je zřejmé ve výrazném materiálním rozvoji, delegování úkolů nebo ve zjišťování úrovně výsledků vzdělávání žáků. Zvýšilo se množství dokumentace vedené elektronicky (třídní knihy, žákovské knížky). Pravidla svého působení má škola nastavená prostřednictvím školního řádu a dalších interních směrnic. Účinnost přijatých opatření je zatím méně sledována prostřednictvím kontroly vedené dokumentace školní družiny. Nepřesnosti byly v průběhu inspekce odstraněny.

Pedagogický sbor se od předešlé inspekce rozšířil a částečně obměnil. Převážná část předmětů je vyučována kvalifikovanými pedagogy, někteří z nich vyučují na obou stupních (např. anglický jazyk, tělesná a hudební výchova). Asistentka pedagoga vykonává i činnost školní asistentky. Vedení školy provádí hodnocení práce pedagogů, poskytovaná zpětná vazba formou hospitační činnosti je ale méně častá a důsledná. Vzájemné hospitace mezi učiteli se postupně začínají realizovat. Zejména na prvním stupni přispěly k obohacování výuky o prvky nových učebních stylů. Další vzdělávání pedagogů je realizováno v rámci projektových programů využívajících dotační zdroje, s ohledem na aktuální nabídku vzdělávacích institucí a profesní zájmy pedagogů. Odborné i manažerské dovednosti si přiměřeně rozšiřuje také vedení školy.

K dalšímu zlepšování materiálních podmínek škola využívá vedle standardních finančních prostředků dotační programy a prostředky získané z doplňkové činnosti (stravování cizích strávníků, pronájem tělocvičny). Sami žáci přispěli výtěžkem z pořádaného vánočního jarmarku na dokoupení šatních skříněk pro žáky druhého stupně. Modernizováno bylo pracovní prostředí pro pedagogy, třídy dovybaveny novým nábytkem, tabulemi a didaktickou technikou. Rekonstrukce žákovské cvičné kuchyňky a postupné úpravy odborných učeben zvyšují úroveň vzdělávání (kromě učebny výtvarné výchovy). Vybudováním osobního výtahu má škola nově zajištěn bezbariérový přístup. Limitující prostor menšího oddělení školní družiny je částečně vyřešen využíváním dalších prostor školy. Materiální a prostorové podmínky umožňují bezproblémovou realizaci školních vzdělávacích programů.

Bezpečnost vstupu do budovy byla zajištěna jejím uzamčením, v době zvýšeného provozu (vstup cizích strávníků, odchody žáků) prováděl dohled provozní zaměstnanec. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti při pobytu ve škole i před akcemi pořádanými školou. Přijímaná opatření ke snižování úrazovosti se odráží v jejich minimálním množství. Pohybové aktivity ve formě organizovaných kurzů pro žáky a další příležitostné akce

podporují zdravý životní styl. Ke zdravému způsobu života přispívá zapojení školy do programů *Mléko do škol* a *Ovoce a zelenina do škol* i úroveň školního stravování s dostatečným množstvím ovocem, zeleniny a používání čerstvých surovin.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem výuky na obou stupních byla klidná atmosféra a vzájemný respekt mezi žáky a učiteli. Menší počet žáků ve třídách umožňoval častější reakci učitelů na jejich výkony a důkladnější procvičování učiva. Vzdělávací cíle vycházely především ze získaných znalostí a dovedností žáků, které byly dále prohlubovány a upevňovány.

V úvodní části byla na prvním stupni většinou zařazena vhodná motivace. Pro lepší zapamatování a ujasnění souvislostí byly účelně využívány zajímavosti nebo obrazové ukázky. Část frontálně vedené výuky byla smysluplně doplněna krátkou samostatnou prací. Občas měli žáci příležitost pracovat ve dvojicích. Pokud byla v hodině využita didaktická technika, pak více učiteli než žáky. Do procesu učení nebyly příliš zařazovány pohybové nebo relaxační aktivity, přičemž nastavené pracovní tempo z hlediska výkonnosti tyto aktivity vyžadovalo. Žákům byl vytvářen prostor pro samostatné vyjadřování a vlastní iniciativu, jejich efektivita byla různá. Zdařilá forma aktivizujících činností a alternativních prvků výuky ve vlastivědě výrazně zvyšovala zapojení žáků do práce. Při déle trvající práci s literárním textem vedené výhradně učitelkou, někteří žáci ztráceli pozornost a později byli i méně iniciativní. K tomu částečně přispěla obtížnost výuky dvou spojených ročníků a chybějící potřebná diferenciací činností. Vzdělávací cíle byly ve více vyučovacích hodinách nastaveny pro žáky na stejné úrovni, často bez potřebného rozlišení vzdělávacích možností žáků.

Obdobně tomu bylo i ve vzdělávání na druhém stupni. Učitelé se snažili žákům předat co nejvíce vědomostí a vybavit je mnoha dovednostmi. Převažoval frontální způsob práce a řízený rozhovor. Občas měli žáci ve výuce příležitost pracovat ve dvojicích, vzájemně si kontrolovat správnost úkolu nebo vést rozhovor na dané téma. To se více dařilo ve výuce cizích jazyků. Častěji byly vytvářeny příležitosti ke spolupráci i ve výchovně zaměřených předmětech. Výkladový způsob výuky chemie, předkládání hotových poznatků bez potřebného srozumitelnějšího vysvětlování nezohledňoval výukové možnosti žáků vůbec. V hodinách učitelé v různé míře využívali učební pomůcky, k prezentaci učiva didaktickou techniku nebo souvislosti z reálného života. Na rozvoj komunikativních cizojazyčných dovedností žáků mělo pozitivní dopad vedení výuky z větší části hodin v daném cizím jazyce. Promyšlené vedení tělesné výchovy se pozitivně projevilo v zodpovědném přístupu žáků ke cvičení. Celkově se žáci při výuce snažili plnit zadané úkoly co nejlépe a dodržovat dohodnutá pravidla.

Průběžné slovní hodnocení práce žáků v hodinách na obou stupních mělo motivační dopad a vedlo k jejich povzbuzení do další práce. Většinu zpětné vazby poskytovali učitelé, málo využívali možnost vzájemného hodnocení, které by rozvíjelo žákovské kompetence spojené s vlastním názorem. Pro závěrečné shrnutí, zopakování důležitých poznatků a zhodnocení práce nebyl vždy vytvořen dostatečný časový prostor. Pokud bylo realizováno, tak většinou v rychlejším tempu a často jen formálně učitelem. V několika málo hodinách bylo hodnocení pro žáky přínosné, posilovalo jejich sebedůvěru a schopnost hodnotit vlastní dovednosti a výsledky práce. Občasné prodloužení výuky do přestávky negativně ovlivnilo psychohygienu žáků i učitelů.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami na obou stupních většinou plnili stejné úkoly jako ostatní. Účinnost jejich podpory se odvíjela spíše od osobního přístupu učitelů. Nároky

a požadavky nebyly pro žáky většinou diferenciované podle jejich rozdílných schopností a možností. Působení asistentky pedagoga ve výuce se řídilo vzájemně dohodnutými pravidly s učiteli.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci a rozvoj nadání. Vychovatelky činnosti organizovaly v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku, dařilo se vhodně kombinovat organizované i spontánní činnosti. Vstřícný přístup vychovatelek a činnost školní asistentky dopomáhaly žákům k dokončení započaté práce, motivovaly je ke spolupráci při hře a vstřícné vzájemné komunikaci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zpětnou vazbu o zvládnutí znalostí a dovedností žáků na úrovni tříd i jednotlivců učitelé zjišťují vlastními hodnoticími nástroji (ústní zkoušení, písemné práce apod.). Další informace škola získává i z externích zdrojů. V tomto školním roce z komerčního testování a porovnáním úrovně vzdělávání prostřednictvím výsledků testování po domluvě s dalšími školami (velmi dobré výsledky). Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku při jednání pedagogické rady, kde dochází především k sumarizaci, méně k seznámení se statistickými výsledky hodnocení.

V uzavřeném školním roce 2018/2019 prospělo 65 % žáků s vyznamenáním, žádný žák nebyl hodnocen známkou nedostatečně. Nebylo nutné udělovat kázeňská opatření nebo sníženou známku z chování za porušování školního řádu, žáci nemají neomluvenou absenci. To souvisí s pozitivní a bezpečnou atmosférou školy. Pozitivním zjištěním je hodnocení žáků v prvním ročníku pouze klasifikačním stupněm výborný a větší množství udělovaných pochval třídního učitele i pochval ředitelky školy včetně jejího osobního udělení konkrétním žákům. Škola informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonné zástupce prostřednictvím žakovských knížek, třídních schůzek, během osobních návštěv školy nebo pořádaných školních akcí pro veřejnost, nově i na facebooku.

Školní poradenství je nastaveno reálně vzhledem k velikosti školy, vyplývající povinnosti jsou realizovány a společně řešeny všemi pedagogickými pracovníky. Učitelé sledují výsledky žáků průběžně během roku a v případě potřeby jim poskytují individuální pomoc. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnost doučování, na prvním stupni jim je podle doporučení školského poradenského zařízení poskytována reedukační péče. Od poslední inspekční činnosti se počet žáků vzdělávaných s využitím podpůrných opatření zvýšil o více než polovinu. Někteří žáci se vzdělávají podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu, což přispívá ke zvyšování úrovně jejich vzdělávání. Poradenskou a informační službu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečuje výchovný poradce. Příležitost ke zlepšení je v jeho systematičtějším sledování průběhu výuky, vyhodnocování a přijímání účinných opatření a v metodické pomoci. Funkčně je nastavena oblast volby povolání pro žáky a jejich zákonné zástupce.

Nízký počet žáků umožňuje soustavné sledování případných signálů rizikového chování a ojedinělé situace jsou ihned řešeny. Realizované preventivní aktivity a související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech a návodech, jak takové problémy řešit. K vytváření pozitivního klimatu ve škole a k minimalizaci výskytu rizikového chování napomáhá zapojení žakovské samosprávy do života školy.

Účinnou prevencí jsou i různorodé zájmové kroužky školy, ve kterých většina žáků tráví svůj mimoškolní čas a rozvíjí své záliby. Žáci školy mají dobré vedení v rozvoji schopností prostřednictvím konkrétních vědeckých a technických projektů. Seznamují se s novými technologiemi, pracovními postupy, učí se pracovat v týmu apod. Škola žáky cíleně podporuje a připravuje na účast v soutěžích s technickým zaměřením *TECHNOhrátky*. Ocenění *Nejšikovnější škola* v loňském roce získali žáci devátého ročníku. Tým školy také reprezentoval Pardubický kraj v celorepublikovém kole odborné soutěže T-Profi (Talent pro firmy) v Praze. Pod patronací významné strojírenské firmy v regionu se do týmové práce výroby funkčního výrobku zapojili tři žáci školy. Tradičně se škola účastní soutěže Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji *Amavet*. Výborně žáci školu reprezentují v dalších soutěžních oborech v konkurenci mnoha škol. Žáci jsou vedení k šetrnému vztahu k přírodě, rozvíjení kompetencí souvisejících s ochranou životního prostředí a učí se správnému nakládání s odpady. Další úspěchy a ocenění jsou přehledně publikovány na internetových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy
- zvýšil se počet žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- byl navýšen nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině
- výrazně se zlepšila úroveň materiálních podmínek vzdělávání

Silné stránky

- udržení úrovně vzdělávání, pozitivní atmosféry ve škole a přínosné spolupráce s dalšími organizacemi
- podpora technického vzdělávání žáků, realizace školních projektů i mimoškolních akcí a pestrá nabídka zájmových kroužků účinně podporují všestranný rozvoj osobnosti žáků
- výborná reprezentace činnosti školy v různých soutěžích podněcuje rozvoj gramotností, kompetencí a postojů žáků
- využívání výchovných opatření jako významného motivačního nástroje a nastavený způsob prevence sociálně patologických jevů příznivě ovlivňují klima školy

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- ne zcela funkční kontrolní systém
- málo uplatňovaná diferenciací obtížnosti úkolů s ohledem na výukové možnosti celého spektra žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- uplatňovat diferenciací obtížnosti úkolů, zařazovat více činností pro rychlejší a nadanější žáky
- provádět podrobnější analýzu prospěchu v jednotlivých předmětech
- pro účinný rozvoj sociálních kompetencí žáků vhodně zařazovat činnosti podporující spolupráci žáků ve výuce

- zaměřit se na vytváření příležitostí k vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení
- systematičtěji sledovat a vyhodnocovat průběh výuky včetně poskytování metodické pomoci učitelům výchovným poradcem
- v závěru hodin ověřovat různými formami splnění stanovených vzdělávacích cílů s ohledem na vzdělávací možnosti žáků, provádět shrnutí učiva
- dodržovat psychohygienu žáků neprodlužováním výuky do přestávek
- efektivně nastavit kontrolní systém pro vedení dokumentace

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 2. 2020
2. Výpis správního řízení MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-40232/2018-2 s platností od 4. 12. 2018
3. Výpis správního řízení Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 38815/2014 OŠK s účinností od 1. 9. 2014
4. Jmenování do funkce ředitelky čj. OUVY 420/2018, z 14. 5. 2018, s platností od 1. 8. 2018
5. *Koncepce rozvoje a řízení školy na období 2018 - 2024*
6. Školní matrika základní školy - elektronická verze, školní rok 2019/2020
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola pro život 2016*, platný od 1. 9. 2018
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2019
10. Školní řád s účinností od 14. 10. 2019
11. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 20. 9. 2019
12. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 2. 9. 2019
13. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 2. 9. 2019
14. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
15. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků v základní škole, školní rok 2019/2020

16. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní roky 2018/2019, 2019/2020
17. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (výběr), školní rok 2019/2020
19. Dokumenty vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní roky 2018/2019 a 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

Mgr. Erik Landeckí v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 2. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Romana Prokopová, ředitelka školy

Mgr. Romana Prokopová v. r.

Ve Výprachticích 3. 3. 2020